

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร นับเป็นอีกรูปแบบของการท่องเที่ยวและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรโดยใช้ทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นชนบทให้เป็นประโยชน์ ซึ่งมีรูปแบบการท่องเที่ยว 3 ลักษณะคือ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทเทศกาลหรือปรากฏการณ์ 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทรายบุคคลหรือรายกิจกรรม และ 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชุมชนหรือหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยการดำเนินการวิจัยเพื่อที่จะทำให้การท่องเที่ยวยั่งยืนนั้นต้องให้เกิดการกลับมาของนักท่องเที่ยวอีกครั้ง หรือการซื้อซ้ำ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของวิสาหกิจชุมชนโรงเรียนนาเกลือ ชุมชนบ้านบางแก้ว จังหวัดสมุทรสงคราม จำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนา หมายถึง ความพยายามที่จะยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนภายในชุมชนให้ดีขึ้น มีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมหรือลักษณะทางกายภาพตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชน การดำเนินงาน จะต้องสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนเป็นการจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ขึ้นในชุมชน จากสภาพไม่พึงปรารถนาไปสู่สภาพพึงปรารถนาอันเป็นเป้าที่รัฐและชุมชนตั้งไว้ กล่าวโดยสรุปที่สุดของการพัฒนาชุมชน คือ “การเปลี่ยนแปลงชุมชนโดยมีการวางแผน (Planned community change)

ศักยภาพชุมชน หมายถึง ความพร้อมและความสามารถของสมาชิกในชุมชนหรือ องค์กรในชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้การเกษตรเป็นฐานในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การนำเอาการเกษตรของชุมชนมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนและเป็นเครื่องดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวและมาใช้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยว ในชุมชน ได้แก่ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกปลอดภัยตามรูปแบบ ของการท่องเที่ยว ความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น มีที่พัก ห้องน้ำสะอาด มีเส้นทางท่องเที่ยว มีป้ายบอกทิศทาง มีสถานที่จอดรถเพียงพอ การมีส่วนร่วมของ ชุมชน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและชุมชน ในระหว่างการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อนำเสนอสู่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ที่เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อม คน สังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิด สร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดสมุทรสงครามจำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน นักท่องเที่ยว และชาวบ้าน สร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้วิจัยจึง

สนใจศึกษาว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามเป็นอย่างไร ตลอดจนศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อสร้างเป็น แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดสมุทรสงคราม

4.1 ข้อมูลทั่วไปพื้นที่วิจัย ชุมชนบ้านบางแก้ว อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม

ประวัติความเป็นมาพื้นที่วิจัย

ตำบลบางแก้ว เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมือง ประกอบด้วยหมู่บ้าน 10 หมู่บ้านคือ หมู่ 1 บ้าน บางระจัน หมู่ 2 บ้านบางแก้ว หมู่ 3 บ้านคลองกลาง หมู่ 4 บ้านลัดกะปิ หมู่ 5 บ้านบางบ่อ หมู่ 6 บ้านโรงกุ้ง หมู่ 7 บ้านโรงพิน หมู่ 8 บ้านปากมาบ หมู่ 9 บ้านชายทะเล หมู่ 10 บ้านบางบ่อล่าง

สภาพพื้นที่วิจัย

พื้นที่ติดเขตเทศบาลเมือง สภาพเป็นชุมชนเมืองมากกว่าชนบทในหลายหมู่บ้าน เป็นที่ราบลุ่มติด ชายฝั่งอ่าวไทย น้ำทะเลท่วมถึง ดินเป็นดินเค็ม

ขอบเขตพื้นที่วิจัย

ทิศเหนือ ติดกับ ต.ลาดใหญ่, เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม

ทิศใต้ ติดกับ อ่าวไทย

ทิศตะวันออก ติดกับ อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.บางจะเกร็ง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม

อาชีพของประชากรในพื้นที่วิจัย

อาชีพหลัก ทำนาเกลือ ประมงชายฝั่ง เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แ

อาชีพเสริม รับจ้าง ค้าขาย ธุรกิจด้านแหล่งที่พักและอาหารสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว

สาธารณูปโภค

จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 2,239 ครัวเรือน จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 1,939 หลังคา เรือน

การเดินทาง

เดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนเพชรเกษม เป็นเส้นทางหลัก และถนนพระราม 2 จะเป็นเส้นทาง เชื่อมต่อถึงตัวจังหวัด และศาลากลางจังหวัด ใช้เส้นทางเข้าเมืองเป็นถนนสายหลักของจังหวัดซึ่งเชื่อมต่อไปยัง จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี

สินค้าและผลิตภัณฑ์สำคัญของพื้นที่วิจัย

อาหารทะเลแปรรูป น้ำพริก เกลือ เรือ ซี่อิ้วดำเค็ม ปลากรอบสามรส

ชุมชนบ้านบางแก้วเป็นหนึ่งในจำนวน 10 หมู่บ้าน ของตำบลบางแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีน้ำอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมที่จะทำการเกษตร ชุมชนบางแก้วนับว่าเป็นเมือง 3 น้ำ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ พื้นดินมีสภาพเป็นดินร่วนปนทราย มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีดินที่อุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

ชุมชนบ้านบางแก้วเป็นชุมชนที่มีความเรียบง่าย ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำนาเกลือ มีบางส่วนทำสวนผลไม้ ได้แก่ ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ชมพู่ ลิ้นจี่ มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม รวมถึงผลไม้ตามฤดูกาลต่าง ๆ นอกจากนี้ชุมชนบ้านบางแก้วยังเป็นส่วนหนึ่งของถนนสายผลไม้ของ จังหวัดสมุทรสงคราม ในโครงการเข้าชมสวนลิ้นจี่ ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมี ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักเพื่อ ลดต้นทุนในการผลิต ปัจจุบันชาวบ้านได้รวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบของการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนและปรัชญาการใช้ชีวิตแบบพอเพียง นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเรียนรู้การปลูกส้มโอไร้สารพิษ การทำปุ๋ยชีวภาพ ผักผลไม้ แช่อิ่ม ชมและชิมผลไม้สด ๆ จากสวน นอกจากนี้ชุมชนยังได้มีการรวบรวมความรู้และภูมิปัญญาต่างๆ และจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้มหาวิทยาลัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุทรสงคราม เพื่อถ่ายทอดความรู้ทางด้านการทำนาเกลือให้กับผู้สนใจ โดยมีคุณบุญปลอด เจริญฤทธิ์ ครูภูมิปัญญาไทยด้านเกษตรกรรมเป็นผู้นำในการให้ความรู้แก่ผู้สนใจ และเป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจ

4.2 ผลการวิจัย

จากการศึกษาในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูลที่พบสามารถแบ่งได้ดังนี้

ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความโดดเด่น

1. ประเภทชายฝั่งทะเล ได้แก่ ดอนหอยหลอด ศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน และฟาร์มหอยแมลงภู
2. ประเภทสวน ได้แก่ สวนสมุนไพรโครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ ศูนย์เรียนรู้ ชุมชนบ้านบางพลับ (สวนส้มโอปลอดสารเคมีและสวนมะพร้าว) สวนลิ้นจี่กำนันสวัสดิ์ และบ้านสวนลิ้นจี่แม่กลอง เป็นต้น
3. ประเภทแม่น้ำ ลำคลอง ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง คลองอัมพวา คลองผีหลอก คลองท่าคา คลองบางน้อย และคลองบางนกแขวก เป็นต้น

แหล่งวัฒนธรรมพื้นถิ่นที่มีความโดดเด่น

1. ประเภทตลาด ได้แก่ ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดร่มหุบ ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำบางน้อย และตลาดน้ำบางนกแขวก
2. ประเภทพิพิธภัณฑ์ / ที่เกิดคนสำคัญ ได้แก่ อุทยาน ร.2 บ้านครูเอื้อสุนทรสนาน อนุสรณ์สถานแฝดสยามอิน-จัน และพิพิธภัณฑ์เรือ
3. ประเภทศาสนสถาน ได้แก่ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร วัดค่ายบางกุ้ง วัดเขายี่สาร วัดบางกระพ้อม วัดภุมรินทร์กุฎีทอง วัดตรีจันทาวตมหาราม วัดบางแค่น้อย และอาสนวิหารแม่บังเกิด เป็นต้น

ทรัพยากรด้านมหรหรรและปรากฏการณ์ที่สำคัญ

งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย งานนมัสการหลวงพ่อดำ บ้านแหลม งานวันลั่นจี่ งานตะวันรอนที่ดอนหอยหลอด งานส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ เทศกาล กินปลาทุและของดีเมืองแม่กลอง และเทศกาลตักบาตรชนมครก เทศกาลนาเกลือบ้านบางแก้ว

ทรัพยากรด้านกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น

กิจกรรมล่องเรือไหว้พระ 9 วัด กิจกรรมปั่นจักรยานชมสวน กิจกรรมทัวร์สวน ผลไม้ กิจกรรมเกี่ยวน้ำตาลมะพร้าว (เตาตาล) กิจกรรมการทำถ่านผลไม้ กิจกรรมทำผลไม้กลับชาติ กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก กิจกรรมการเขียนลายเบญจรงค์ กิจกรรมการแกะสลักลายมะพร้าวซ้อ และกิจกรรมสปีดอย่างช้าๆ ในแม่กลอง

ทรัพยากรด้านบริการ มีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว

1. ด้านการขนส่ง ได้แก่ มีสถานีรถไฟ ท่ารถประจำทาง และท่าเรือ
2. ด้านที่พัก ได้แก่ มีโรงแรมขนาด 3-4 ดาว รีสอร์ท และโฮมสเตย์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของศักยภาพชุมชนบ้านบางแก้ว

ผลการศึกษาพบว่า

1) ด้านคมนาคม ชุมชนบ้านบางแก้ว เป็นพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายคือ ทางบก สามารถเดินทางทั้งโดยรถยนต์ส่วนตัว ทั้งรถโดยสารประจำทางและไม่ประจำทาง

2) ด้านสาธารณูปโภค มีการให้บริการน้ำประปาเกือบทุกหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่การท่องเที่ยว คริวเรือส่วนใหญ่ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพราะมีสัญญาณโทรศัพท์ครอบคลุมพื้นที่ นักท่องเที่ยวจึงสามารถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้เมื่อเข้ามาท่องเที่ยว มีถึงขยะให้ทิ้งขยะมูลฝอยและห้องน้ำที่มีแม่บ้านคอยดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ ทั้งนี้คนในชุมชนมีน้ำใจไมตรี เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางสู่ชุมชนนักท่องเที่ยวสามารถใช้ห้องน้ำในบ้านของตนที่อยู่บริเวณนอกตัวบ้าน

3) ด้านสถานที่ เป็นสถานที่ที่สำคัญของกลุ่มโรงงาน และการทำงานที่เหลือเป็นส่วนใหญ่ ในเรื่องการท่องเที่ยว ยังไม่มีการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบ หรือมีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ในขณะที่ตามแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆจะมีนโยบายสนับสนุนด้านลานจอดรถให้เพียงพอต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวและสามารถจอดรถได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เพราะมีการสนับสนุนจากภาครัฐในเรื่องอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเยือน โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาช่วยดูแลเป็นอย่างดีและมีสถานีตำรวจคอยให้บริการประชาชน

นอกจากนี้ชุมชนบ้านบางแก้วเป็นชุมชน ที่เรียบง่าย มีความปลอดภัยทั้งในพื้นที่และระหว่างการเดินทางเข้าพื้นที่ ประกอบกับสภาพสังคม ยังเป็นระบบเครือญาติจึงทำให้ทุกคนช่วยกันสอดส่องดูแลและรับรู้ถึงความผิดปกติในชุมชนอย่างรวดเร็ว ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการท่องเที่ยวลักษณะเป็นการเดินทางมาท่องเที่ยวเป็น ลักษณะแบบเข้าไป-เย็นกลับ ไม่มีการพักค้างคืนในพื้นที่ การเข้ามาในพื้นที่ยังไม่ใช้การท่องเที่ยวอย่าง เต็มรูปแบบ ผู้ที่เข้ามาจะมาในรูปแบบเที่ยวและหมู่คณะ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มาเยือนหรือนักท่องเที่ยวอย่างไม่เป็นทางการเป็นไปในลักษณะผิวเผินไม่ลึกซึ้ง เป็นเพียงลักษณะของการมาเยี่ยมชมเกษตรกรในพื้นที่ จึงมีการให้บริการอื่น ๆ เพียงเล็กน้อยให้กับนักท่องเที่ยว ผลตอบแทนที่มี ให้กับผู้เกี่ยวข้องโดยตรงโดยรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเพียงรายได้เสริม จากการประกอบอาชีพหลัก การจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีการจัดการดูแลอย่างชัดเจน ยังไม่เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ ชุมชนท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในทุกกระบวนการ การกระจายรายได้จากการ ท่องเที่ยว มีเพียงบางกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์ ไม่มีมาตรการหรือแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากร การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวยังได้รับความรู้หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การท่องเที่ยวอย่าง ไม่เต็มที่ การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ศึกษาโดยใช้ SWOT Analysis Technique สรุปได้ดังตารางที่ 4-1 ดังนี้

ตารางที่ 4- 1 การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนบ้านบางแก้ว

จุดแข็ง S- Strength	จุดอ่อน W-Weakness
1. ทำเลตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีศักยภาพในการ ดึงดูดนักท่องเที่ยว	1. ยังไม่สามารถจัดการกับปัญหามลภาวะ สิ่งแวดล้อมและ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
2. เป็นแหล่งอาหาร 3 น้ำ ได้แก่ น้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำกร่อยทำให้มีวัตถุดิบในการทำอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างดี	2. ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนในการบริหารจัดการจาก ภาครัฐ และหน่วยงานเอกชน เรื่องการท่องเที่ยวแบบ ครบวงจร

<p>3. มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่โดดเด่น และมีศักยภาพด้าน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมอันดีงามโดดเด่นระดับประเทศ</p>	<p>3. ขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ภายในจังหวัด</p>
<p>4. มีแหล่งเกษตรกรรมซึ่งผลิตผลไม้ (มะพร้าว ส้มโอ ลิ้นจี่ กล้วย ฯลฯ) การทำนาข้าว การทำนาเกลือสมุทร ทำประมง การเพาะเลี้ยงตามธรรมชาติ สามารถเป็น ฐานความรู้รองรับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>4. ขาดการบริหารจัดการและการกำหนดมาตรการที่ชัดเจน เกี่ยวกับอนาคตการท่องเที่ยวของจังหวัด</p>
<p>5. มีผลผลิตจากในสวนผลไม้ น้ำกร่อยแห่งนี้ อันเป็นที่พึงพอใจทั้งคนไทยและคนต่างชาติ</p>	<p>5. ขาดการสนับสนุนส่งเสริมในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ทำให้ผู้ประกอบการไม่มีความสามารถในการแข่งขันระยะ ยาว</p>
<p>6. ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</p>	<p>6. ขาดการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอต่อประชาชนในการร่วมอนุรักษ์ท้องถิ่น</p>
<p>7. ประชาชนมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ตลอดจนมีความ ตื่นตัวที่จะมีการรวมกลุ่มเพื่อที่จะเข้ามามีส่วนร่วมใน การกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด</p>	<p>7. หน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการพัฒนาในพื้นที่ขาด การศึกษา ความรู้ และความเข้าใจวิถีชีวิตของชุมชน อย่างแท้จริง</p>
	<p>8. สถานพยาบาลยังไม่เพียงพอในการรองรับผู้คนจากต่างถิ่น</p>

โอกาส O-Opportunity	อุปสรรค T-Threat
1. การท่องเที่ยวช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรม เรือพายได้ถูกนำกลับมาใช้เพิ่มมากขึ้น ทำให้ยังคงมีเรือพายจำนวนมาก แสดงเอกลักษณ์ของชาวชุมชนภาคกลางได้เป็นอย่างดี	1. ประเทศไทยขาดเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้ภาคส่วนต่าง ๆ ขาดความเชื่อมั่น
2. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนยุทธศาสตร์ครัวโลกและการบริการทางการท่องเที่ยวระดับสากล	2. ศักยภาพการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน (โดยเฉพาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สูงขึ้นจึงลดบทบาท ความน่าสนใจของจังหวัด
3. ประเทศไทยจะกลายเป็นประชาคมอาเซียน (AEC) ใน ปี 2558 ซึ่งเป็นการหลอมละลายทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมโดยจะมีตลาดขนาดใหญ่มากกว่า 800 ล้านคน	3. มีมลภาวะทางน้ำจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น ปัญหาน้ำเน่า เสียของแม่น้ำแม่กลองจากการปล่อยน้ำเสียของโรงงาน อุตสาหกรรมในเขตจังหวัดต้นน้ำ ทำให้มีผลต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ และวิถีชีวิตบ้านริมคลอง
4. การสนับสนุนนโยบายทางด้านโลจิสติกส์ที่จะใช้เครือข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้การขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวมีความสะดวกรวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	
5. ระบบโลจิสติกส์ของประเทศพัฒนาจากศูนย์กลางผ่านจังหวัดไปสู่ประเทศพม่าและมาเลเซีย	

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบยั่งยืนของชุมชนบ้านบางแก้วนั้น มีองค์ประกอบหลายประการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและการทำให้การท่องเที่ยวสามารถสร้าง คุณประโยชน์ได้อย่างแท้จริง องค์ประกอบในการพัฒนา ที่ควรคำนึง คือ

1) การมีส่วนร่วมของชาวชุมชนบ้านบางแก้ว การที่จะทำการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนสถานี หลวงปางตะให้เกิดความยั่งยืน สิ่งที่จะคำนึงถึงและถือได้ว่ามีส่วนสำคัญมาก คือ การมีส่วนร่วมของชาวชุมชนบ้านบางแก้ว เนื่องจากว่าทุกคนในชุมชนเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการท่องเที่ยว บางคนอาจได้รับในทางบวก บางคนได้รับผลทางลบ ดังนั้นการเข้ามาวางแผนทางการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น จะต้องเป็นการร่วมมือของประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชาวชุมชน เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการบริหารจัดการและ เป็นการจัดการอย่างถูกต้องเหมาะสมเข้าใจสภาพของพื้นที่และชาวชุมชนในพื้นที่ โดยได้มีโอกาสเรียนรู้ ร่วมกันในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

นำไปสู่การหาแนวทางการแก้ไข วางแผนงาน โครงการ และกิจกรรม แล้วแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบและผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม รวมถึงการ ประเมินผลกิจกรรมในแผนงานต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เกิดกระบวนการเรียนรู้ ในการปฏิบัติงาน สร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าของทรัพยากรร่วมกัน นำไปสู่การรักษาทรัพยากร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เอกลักษณ์ และสิ่งแวดล้อมของชาวชุมชนบ้านบางแก้วที่จะก่อให้เกิด รายได้ให้แก่ชุมชนทั้งปัจจุบันและอนาคต

2) การก่อให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชาวชุมชนควรเป็นแหล่งในการสร้างประโยชน์ต่อคนในชุมชนท้องถิ่น เช่น การจ้างแรงงานในพื้นที่ การเสียภาษีท้องถิ่น หรือการที่ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนทำให้คนในชุมชนมีงานทำมากขึ้น เช่น สามารถขายสินค้าที่ เป็นผลผลิตของท้องถิ่นได้ อาทิ ผลไม้ พืชผัก งานหัตถกรรม เกิดการจ้างแรงงานของคนในชุมชน เป็นต้น

3) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ชุมชนบ้านบางแก้วมีความหลากหลายของทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ยังมีลักษณะของชุมชนที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างชนเผ่าและคนท้องถิ่น จึงทำให้เกิดวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีชีวิต วัด โบราณสถานที่เหมาะสมต่อการเข้ามาพักผ่อนของนักท่องเที่ยวในสังคมและระบบนิเวศ หากไม่มีการท่องเที่ยวเข้ามาแล้วทรัพยากรเหล่านี้ก็ยังคง สร้างมูลค่าให้กับตัวเอง โดยที่ยังคงทำหน้าที่หลักในสังคมและระบบนิเวศต่อไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเพิ่มอรรถประโยชน์ของทรัพยากรเหล่านั้นให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นชุมชนควรใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ซึ่งการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในที่นี้ หมายถึง การใช้เอกลักษณ์และควมมีคุณค่าของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่มุ่งใช้เพียงด้านใดด้านหนึ่ง และการใช้อย่างคุ้มค่าจะต้องเป็นการใช้อย่างพอดีไม่เป็นการใช้ที่ทำลายทรัพยากรที่มีอยู่เดิมให้หมดจนไม่เหลือให้แก่คนในรุ่นหลัง ซึ่งลักษณะการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในปัจจุบัน เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างไม่เต็มทีและพอดี ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งที่สามารถนำออกมาเป็นจุดขายได้แก่ พื้นที่การเกษตรที่เป็นสวนเกษตรพืชพันธุ์เมืองร้อน สวน พืชผัก สวนผลไม้ รวมถึงวิถีชีวิตการประกอบอาชีพของชาวนาเกลือ หรือสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

4) การสร้างความรู้ความเข้าใจ ควรเป็นการให้ความรู้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน นำไปสู่การวางแผนพัฒนาและจัดการด้านบริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเกิดทัศนคติใหม่ ๆ ในการดำเนินการ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนำไปสู่การมีจิตสำนึกที่ดีทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจนี้อาจทำได้ในหลายรูปแบบ อาทิ การบรรยาย การประชุมระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การทัศนศึกษา การให้ความรู้ผ่านผู้นำชุมชน

5) รูปแบบการจัดองค์กรบริหารการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จากการศึกษาพบว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนยังไม่มีมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม การท่องเที่ยวในพื้นที่ไม่มีการรวมกลุ่มกัน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนร่วมกัน ซึ่งเดิมที่เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างประกอบอาชีพของตนเองหรืออยู่เพียงกลุ่มคนที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพียงไม่กี่กลุ่ม ดังนั้นควรให้มีการประชุมของชาวชุมชนที่มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อช่วยขจัดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ พร้อมทั้งก่อให้เกิดความสามัคคีและความเข้มแข็งในชุมชน เกิดเป็นทุนทางสังคม อีกประการหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ชุมชนสามารถพัฒนาตนเองไปได้ในแนวทางที่ยั่งยืนโดยแนวทาง ในการรวมกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพเกษตร กลุ่มอาชีพค้าขาย กลุ่มอาชีพอื่น ๆ และกลุ่มตัวแทนสมาชิกในชุมชน การรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้เกิดการพิจารณาประเด็น ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถทำได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น การรับสมัครผู้ที่เข้าร่วมโครงการ หรือ รับสมัครสมาชิกชุมชนที่ต้องการทำกิจกรรมเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงการรักษา ผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง การร่วมกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ การแบ่งปันผลประโยชน์ ข้อควรทำ หรือไม่ควรทำในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

6) การสร้างเครือข่ายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ควรต้องมีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชน ที่จะช่วยสนับสนุนองค์ความรู้ในการดำเนินงานได้ ลักษณะความร่วมมือและใช้การประสานงานของระบบการปกครองของพื้นที่หรือลักษณะเครือข่ายผู้คนของกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นกรรมการ ซึ่งการดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายนี้จะเป็นกลไกหนึ่งทีส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ ของบุคลากรทีเกี่ยวข้องในลักษณะของการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำเนินงาน และเครือข่ายการทำงานดังกล่าวจะสามารถทำให้งำหนดแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เจือ้นไข และข้อจำกัดทีสามารถยอมรับได้ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายอยู่ที่แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนเป็นกรอบการดำเนินงาน

7) การพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีพื้นฐานมาจากความต้องการของชุมชนทีต้องการให้ การท่องเที่ยวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นแหล่งเพิ่มพูนรายได้ทีมีอยู่เดิมและสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยว สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างสม่ำเสมอและตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่ม นักท่องเที่ยวทีจะได้รับ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์เป็นจำนวนน้อย แต่การพัฒนาด้านการตลาดของชาวชุมชนไม่ควรเน้น วัตถุประสงค์ทางการตลาดทีมุ่งกำไรสูงสุด ทั้งนี้ควรตระหนักในด้านอนุรักษ์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเป็นหลักและควรส่งเสริมในทิศทางทีเหมาะสมกับลักษณะ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดังนี้

7.1) แนวทางการกำหนดมาตรฐานสินค้าและบริการ ควรนำทั้งสินค้าทีเป็นสิ่งอุปโภคบริโภค และการบริการ เช่น ร้านอาหารทีจำหน่ายอาหารให้กับนักท่องเที่ยวควรได้รับการรับรองมาตรฐานอาหาร ปลอดภัยจากกระทรวงสาธารณสุข หรือมีการตรวจสอบปนเปื้อนในอาหารอย่างต่อเนื่อง ส่วนการบริการ ควร จัดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการบริการประเภทเดียวกัน

7.2) แนวทางการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ควรให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดราคามาตรฐาน เอง โดยราคานันควรเป็นราคาทีพึงพอใจทั้งชาวชุมชนและนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิด การท่องเที่ยวทียั่งยืนมากกว่า “กำไรสูงสุด”

7.3) แนวทางการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย ควรเน้นการส่งเสริมให้ชาวชุมชนได้มี ส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ในการเลือกช่องทางจัดจำหน่ายควรแยกเป็น 3 ช่องทาง คือ ช่องทางการจัด จำหน่ายแบบขายตรง ช่องทางแบบการจัดจำหน่ายด้วยการขายผ่านตัวแทนและช่องทางการจัดจำหน่ายแบบ ขายผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งการจัดจำหน่ายเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับกลุ่ม นักท่องเที่ยวในตลาดท่องเที่ยว เป้าหมายโดยตรง เพื่อสร้างการสื่อสารกับ ทุกกลุ่มได้อย่างหลากหลายเป็น การสนับสนุนข้อมูลรายละเอียดซึ่งจะช่วยให้กลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถ ใช้เป็นข้อมูลและประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

7.4) แนวทางการส่งเสริมตลาด จำเป็นต้องอาศัยช่องทางในการสื่อสารของภาครัฐที่ผลิตออกมาเพื่อแนะนำชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นทางเลือกของชุมชนโดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เช่น สื่อขององค์การบริหารส่วนตำบล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ ชุมชนอาจจำเป็นต้องมีการจ้างชาวกิจกรรมที่ชุมชนได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ ได้ประชาสัมพันธ์ข่าวต่าง ๆ รวมถึงการจ้างข่าวไปยังหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ เช่น รายการท่องเที่ยว นำเสนอทางโทรทัศน์ หรือหนังสือแนะนำเที่ยวต่าง ๆ สู่อุสสาหกรรมต่อไป นอกจากนี้แล้วชาวชุมชนเอง ควรจะดำเนินการในเรื่องของการจัดทำแผ่นปลิวและแผ่นพับที่มีรายละเอียดแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตรรวมถึงแผนที่และรูปภาพประกอบ โดยจัดตั้งไว้ตามจุดจำหน่ายหรือประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงจุดที่มีนักท่องเที่ยวสัญจรผ่านไปมา การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ที่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่ หลากหลายภาษาที่ใช้ก็ควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีรายละเอียดที่มากพอที่จะช่วยให้ นักท่องเที่ยวสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจได้

8) การพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการท่องเที่ยวในชุมชน ปัญหาที่พบในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ ขยะมูลฝอย ถูพลาสติก ซึ่งชาวชุมชนต้องปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่ทิศทางการปรับปรุงพัฒนาต้องอยู่บนพื้นฐานความพร้อมและความสามารถของชาว ชุมชน มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ไม่ดูเหมือนว่าเป็นสิ่งแปลกปลอมขัดแย้งกับสภาพความเป็น อยู่ของชุมชน หรือเป็นการสร้างขึ้นมารับรองความต้องการนักท่องเที่ยวเพียงเท่านั้น